

Hunyadi László Átadták a néptáncfesztivál díjait

Erkel operája a szabadtéri játékokon

Kevés vonzóbb darabot ismer a szegedi Dóm-színpad Erkel Hunyadijánál. Történelmi levegője, cselekményessége, vártermei és bástyái, tömegszerűsége, muzsikájának verbunkos lobogása oly sajátos színképben áll össze a téren, hogy a néző-hallgató joggal hiheti, eredendően ide szánták. Lát-szólag az a veszély sem fenyegeti, hogy közhírből kinagyítva a megnövelt méretek elmosássá finomabb vonalait, líráját — intim pillanatai, érdekes módon, a térhatásokban csak fölérő-sődnek.

Valószínűleg ennek titkát lelte meg Szinetár Miklós rendező, aki nagy tapasztalata és tervezőpartnere, Fülöp Zoltán ideális alkalmaszható díszletkonstrukciója birtokában először próbált valami egyéni, jellegzetes töltést adni a Hunyadi szabadtéri előadásának. Korábban elmondta, most segítőtársával, Székely Gáborral megrendezte Szinetár Miklós, hogy Erkel operájának gyújtópontja a harc, mely a királyi trónért, annak árnyékában folyik — s ennek koncepcióit akkor is vállalta, ha a szokásosnál görcsösebben elmarkolt kardok, dobbanóbb tekintetek, izzóbb szenvedélyek fényében némileg módosul a dramaturgia anatómiája. Hunyadi László címszerepe veszít súlyából, veszítenie kell, hiszen a direkt cselekvések színpadán általában helyette cselekszenek. Hívei ölik meg Czillett, maga pedig megbo-csáthatatlan vakhittel vonul Budára, sőt utasítja el a szokés lehetőségét is: lojalitása ezen a színpadon még szem-beszököbb illúzió. A tragédia nehéz páncélingét így nem a „naiv katona” — hanem az anya, Szilágyi Erzsébet viseli. Csúpan a zenét hallgatva is feltűnhet, az opera igazán nagy drámai szerepe Szilágyi Erzsébeté. Csak ő tudja, mi a veszteni valója: a nagy Hunyadi özvegyének úgy is mint a hatalmi harcban érdekeltnek, úgy is mint anyának. Semmiképp sem lehet véletlen, ha Erkel muzsikája nála a legszelesebb, az ő áriáiban a legdrámaibb zene.

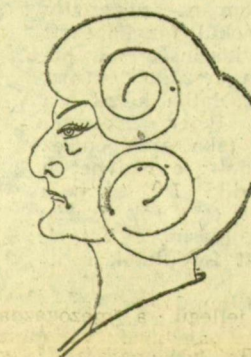
Ezen a ponton ismét szakít egy hagyománnyal a szabadtéri előadás. A két szop-

Szinetár Miklós

Vaszy Viktor

Ágay Karola

ránsszólam közül a drámait, Erzsébetét a természetében lírai alkatú Ágay Karola — a lírait, Garai Máriát drámai hang: Horváth Eszter kapta. Horváth Eszternek látszólag könnyebb a dolga, csak a koloratúrák akadályain kell túljutnia, hogy hajlékony szerepét egyénisé-géhez idomíthassa. Ágay Karola viszont rendkívüli szuggesztivitással, lebilincse-lő zenei kultúrával oly va-rázsos atmoszférát teremt maga körül, hogy hinni kell neki: bármilyen furcsán hangzik, a „merész összeál-lításban” is ő viszi a szín-

padot. Simándy József a címszereplő szintén remekel, különös-izgalmas fényű tenorja változatlanul egyfor-mán jó a hősi színekben és a finom bel cantóban. Pál-csó Sándor V. László jelme-zében színészileg is pontosan építette fel szerepét, Miller Lajos Czilleje szép baritonjának dacára valami-vel sápadtabb erő a kelle-ténél, Szalma Ferenc Gara-nádora rusztikus, Gyimesi Kálmán Rozgonyija gondos, kerek alakítás. Tetszett Vár-nay Edit Mátyása, a rendező azzal az ügyes ötlettel is megbízta, hogy a kivégzési jelenetben, az opera finálé-jában eltérje a királytól ka-pott nyakláncot. Az utolsó tabló, amit a közönség ma-gával visz a kiháló nézőtér-ről, döbbenetes pillanatra fokozza föl a látványt: a színpadsarki erkélyről me-nekül a király, vele átellen-ben, a másik sarokból máris hadat üzen az ifjú Mátyás. A hatást azonban kikezdi a roppant távolság: Mátyást szerencsésebb lenne középre hozni.

Ettől az apróságtól elte-kintve az egész előadás rendkívül meggyőző: szereplői érzékenyen mozognak, le-reagálják a zene tartalmát, láthatóan tudják, mit miért tesznek — ami az operában nem lebecsülendő erény. Fülöp Zoltán várkőszürke, borongós hangulatú díszle-tei tömegszerűségükkel is elasztikusan épülnek be a tér és a templom méreteibe, ügyesen használva ki a for-gószervezet előnyeit. Márk Tyvadar jelmezeinek szín-összeállítása a színpadi lát-ványra figyel, a Barkóczy Sándor koreográfiájára be-mutatott palotáról a vas-taps nyilatkozik.

Kevesebb egyértelműség-gel dicsérhetjük az előadás zenei menetét, bár valószí-nűleg Vaszy Viktor alig te-het róla, ha a színpad és a zenekari árok időnként nem hallja egymást. Nem vagyok kompetens az ügyben, de a mikrofonok körül már az ünnepélyes megnyitó má-sodperceiben is zavar tá-madt. Az ilyen hiba termé-szetesen kiküszöbölhető, nem árt utána nézni. Az előadás második része ugyanis arra enged következtetni, alapos zenei műhelymunka előzte meg a premiért.

Nikolényi István

Tegnap, szombaton éjjél-kor, a gálaest után dr. Or-tutay Gyula akadémikus, a néprajztudományok doktora, a Szegedi Nemzetközi Néptáncfesztivál zsűrijének el-nöke ismertette a fesztivál eredményeit.

A fesztiválon bemutatott összteljesítménye alapján a HVDSZ Bihari János tánc-együttese kapta a fesztivál nagydíját, a budapesti Tanácsköztársaság-émlékmű kicsinyített mását, Kiss Ist-ván szobrászművész alkotá-sát, és háromnapos balatoni nyaralást.

A folklórverseny győztese, az Aranypapucs-díj tulajdo-nosa a szovjet Jatrany tánc-együttese. A verseny második díját, az Ezüstpapucsot a Vegyipari Dolgozók Szak-szervezete Bartók Béla-tánc-együttese kapta. A megosz-tott harmadik díj, a Bronz-papucs tulajdonosai: a HVDSZ Bihari János tánc-együttese és a bolgár Georgi Dimitrov táncegyüttese.

A koreográfusok első dí-ját Novák Ferenc SZOT-dí-jas, a Bihari együttes mű-vészeti vezetője kapta Várj reám című koreográfiájáért. A második díjat Falvay Ká-roly kapta Regölés című, a harmadik díjat pedig Timár Sándor, Köröstől a Marosig című kompozíciójáért.

A közönség díját a Bar-tók Béla együttes, a lengyel Rzeszowiacy, és a szov-jet Jatrany együttes érde-melte ki.

A román Tara Oasului együttes és a francia En-semble Populaire de Paris

együttes a népi hagyomá-nyok őrzéséért, a német Philipp Müller, a csehszlo-vák Vscan és a szolnoki Tisza együttes pedig a feszt-ivál munkájával kapcsola-tos teljesítményükért a zsű-ri különdíjakat kapták.

Egyéni különdíjat kapott a zsűritől Polenzi Guezala, a francia együttes hangsze-res szólistája és Vasile Sa-va-Pittigoi, a román együt-tes hegedűse.

Somogyi Károlyné felvétele

Az Aranypapucs-díj gazdája a szovjet együttes. Képün-kön: jelenet a műsorukból

Három kiállítás

A Közművelődési Palota lépcsőházának falán Vágo Pál hatalmas méretű fest-ménye függ. A szegedi ár-víz. Az 1879-es pusztítás megrázó dokumentuma. Szinte válasz erre a képre a kupolacsarnokban tegnap délből Takács János városi tanácselnök-helyettes beszé-dével megnyílt kiállítás, mely az elpusztult Szeged újjáépítőjére, Lechner La-josra emlékezik halálának 75. évfordulóján. A kiállít-ás egykorú újságcikkek, térképek, tervrajzok és fo-tók segítségével vezeti vég-g a látogatót az újjáépítés munkálatain, mely egy-üttal Lechner életművének jelentős szakasza is. Egy-szerre válasz a kiállítás Vá-gó Pál képére, és példája egy ember tehetségének, ki-tartásának, ugyanakkor a történelem egy darabja is.

Ugyancsak tegnap délből nyílt meg a Somogyi Könyv-tár olvasótermében a szege-di könyv a nemzetközi könyvben című kiállítás. Negyedik alkalommal mu-tatja be értékes könyvritka-ságait a könyvtár. A kiál-lítóteremben a minden év-ben látható értékes ritkasá-gokon — mint például a Schedel Világkrónika, vagy az 1633-ban Amsterdamban kiadott Atlas — kívül az idén érdekes összeállítás mutatja be a szegedi könyv, betű és nyomdászati törté-netét.

A November 7. Művelődé-si Központban Képzőművé-szet a színpadon címmel rendeztek érdekes kiállítást, melyet Varga Mátyás Kosuth-díjas érdemes művész nyitott meg. A kiállítás be-pillantást enged a színpalak mögé, a díszletcsinálás mű-

helyébe. Azt példázza, hogy a korszerű anyagok és tech-nológiák felhasználásával hogyan készítik művészeink a korszerű színpadképet, hogy teljes legyen a színház varázsa.

A Szegedi Ünnepi Hetek mai programja

Erkel Ferenc Hunyadi című operája a Dóm téri színpadon, este 8 órakor.

Christian Collum orgonahangversenye a domban, holnap, hétfőn este 8 órakor.

XIII. Szegedi Nyári Tárlat megnyitása a Horváth Mihály utcai képtárban, 12 órakor.

Szeged környéki nép-élet című kiállítás meg-nyitása a tápéi művelő-dési házban.

Honvédelmi repülőnap a repülőtéren, délelőtt 10 órától.

Térzene. A Munkás-ország zenekarának hang-versenye a Széchenyi té-ren, délelőtt 11 órától.

XXVII. Szegedi Ipari Vásár a Marx téren.

Lechner Lajos emlék-kiállítása a Móra Ferenc Múzeum kupolacsarnok-ban.

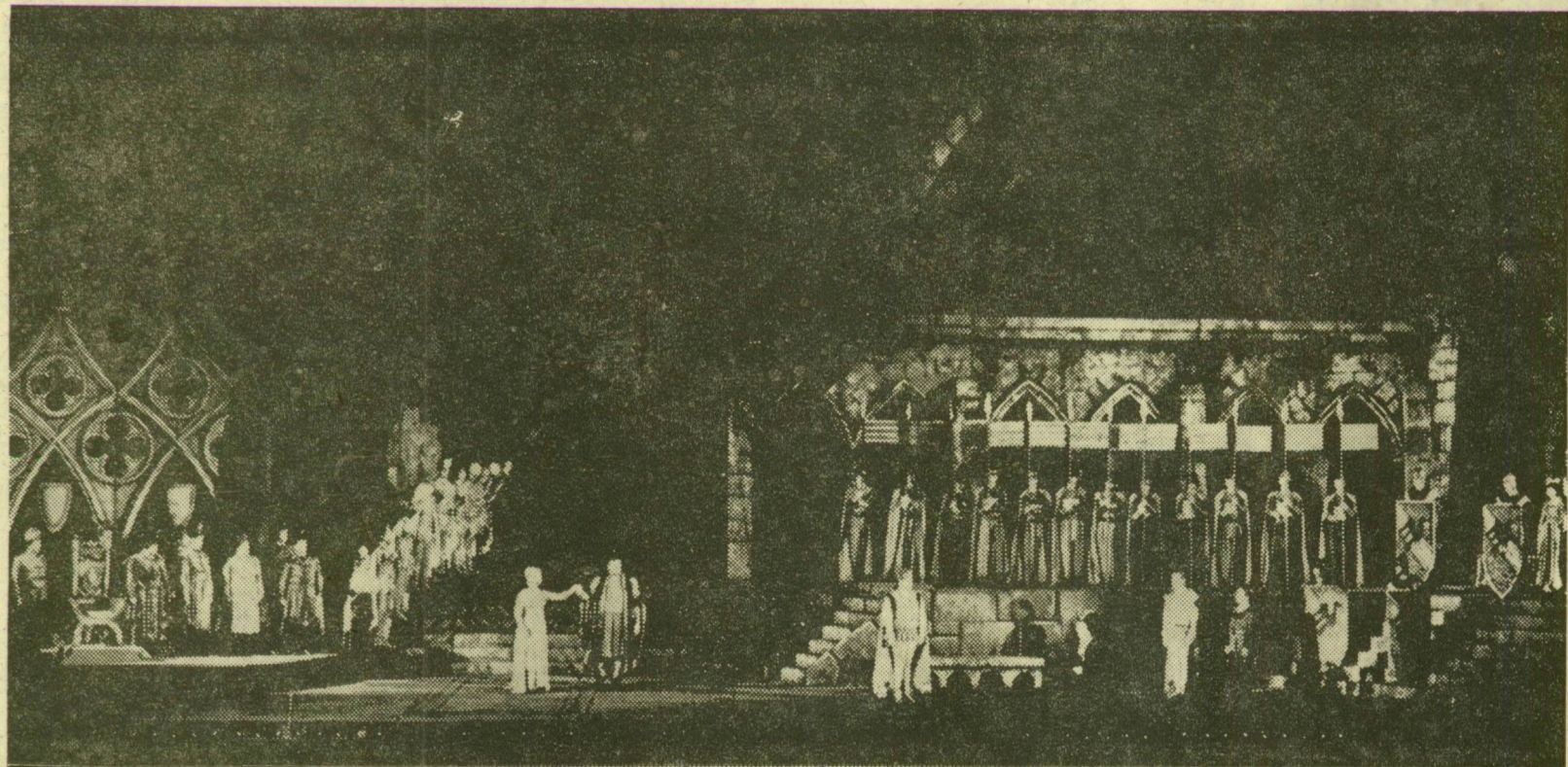
Képzőművészet a színpadon című kiállítás az újszegedi November 7. művelődési központban.

A szegedi könyv a nemzetközi könyvben című kiállítás a Somogyi könyvtár olvasótermé-ben.

Ötvös- és ékszerbemu-tató a Képcsarnok Vá-lalat Kárász utcai be-mutatótermében.

Szegedi műgyűjtők ki-állítása a Bartók Béla művelődési központban. Samu Katalin szobrai a Stefánián.

Károlyi Lajos emlék-kiállítása a Sajtóház klubjában.

Siflia József felvétele

Ma: Hunyadi László

Ma, vasárnap este ismét Erkel Ferenc népszerű operája, a Hunyadi László kerül a Dóm előtti színpadra. Képünkön: tömegjelenet az előadásból